

Ullakan sanlar hakda kiçijek poema

Category: Kitapcy, Poemalar

написано kitapcy | 24 января, 2025

Ullakan sanlar hakda kiçijek poema ULLAKAN SANLAR HAKDA
KIÇIJEK POEMA

1.
«Elli dört million baş garyldy guma.
Ýara düşdi togsan million bedene...»
– Azajyk dur, gardaş – diýesiň gelyär
bu gün syýasatdan gürrüň edene.

Bir,
Iki...
On...
On bäş...
Ýöne sanabam
0 sanlaryň aňyrsyna ýetme ýok

Millionlaň parahat ýatany üçin,
Bu gün
millionlara rahat ýatma ýok.

Adamzatdan has ir dörän topraga
Bolmandy beýle köp gan siňen ýeri...
Birdenem,
Şeýle bir galňady taryh,
Hem
şeýle ýukaldy ömür depderi.

Geçmişi,
geljegi
nyşana alyp,
Gopan wagty Ýewropada kyýamat,
Şonda kabul edip ilkinji oky,
ýykylypdy ýaralanan syýasat.

3

«...Partizanlaň ysy gelýän» obalaň
Külüniň asmana galan ýyllary,
Gyzlaň heniz el degmedik göwsüni
Pyçak dilim-dilim dilen ýyllary,
Ýüzläp,
müňläp
ýewreýleriň kükregin
Gülleleň petir deý bezän ýyllary,
Oberşturmbanfýurer pistoletini
Ýesir çagalara gezän ýyllary...
Syýasat o ýyllar asgyndy juda
Bu bolýan zatlara garşy çykardan.
«Adam başy daşdan gaty» bolsa-da,
Ýitgiler agyrdy çydap-çekerden...

4

Gel, iň gowsy goýaly şu gürrüňi,
Gowsy başga harmanlary döreli.

Eýerläp atlanan sowallar hakda
Beýdip, haçana çen dymyp ýörelä?

Wagty geler,
syýasatly gürrüňe
Belki,
dolanarys ýene bir gezek
(Onsoňam, gül hakda söz açjak bolsaň,
Iň bolmanda ysyn almagyň gerek!)

Gowsy, gel, ýatlaly ýene bir ýola
Her demine müňi ýuwdan ajaly.
Müňläp ömri syrtnagyndan geçiren
Eşafotlar hakda söhbet açaly.

Çyn söze berimsiz ýalanlar hakda,
Bozulan şert hakda,
bozanlar hakda,
Tüsse bolup göge galanlar hakda,
Öz gabryny özi gazanlar hakda...

Hany,
ýeser bolsaň dur-da gürlämän
Öwezini dolmajak bergiler hakda,
Ýaňy göze görnen gunçalarmyzy
Penjesine gysan gyrgylar hakda...

Häzirlilikçe syýasaty goýaly,
Oňa dolanarys ýene bir sapar.
Ölenleň önünde ölinçä borçly
Diriler, gör, haçan ynjalyk tapar?!

Gel, gowsy gürläli müňläp ýüregi
Entekler daglaýan azarlar hakda,
Gel, gowsy gürläli müňläp ýüregi
Ýüreginde gizlän mazarlar hakda.

Nirelerde ýatyr ýar gujagynda
Ýatmaga ýetişmän giden ýigitler,

Soňam
ahmyr bilen
bulaşyp gana,
Atmaga ýetişmän giden ýigitler?

Bir çak
kükregine
ok biten görler,
Bir çak
töweregne
ot biten görler,
Gör, nirde ýatýrlar?
Olara bolsa
Bärde şindi-şindem garaşyp ýörler.

Ýyllar gowzudardan ejizräk gelýär
Eneleň umytdan doly ýüregni.
Bölejik kagyzlar –
tutýarmy näme
Arslan ýaly pyýadalaň deregni?!

Eneleň
şindizem
gözleri ýolda...
Ogullaň
şindizem
özleri ýolda...
Ýol bolsa şeýle bir gidipdir uzap!..
Ah, garaşmak bolsa
şeýle bir güzap!..

6

Pidalara togap edýän diriler
Eýsem, bu gün haýsy ýoldan barýalar?
Olar şeýle gymmat düşen ýaşayşyň
Sarpasyn tutmagy wada berýäler.

Ýöne, syýasatdan söhbet açylsa,

Hemme kişi Siserona dönäýýär...
Alymlara bil baglaýar adamlar.
Önmesiz ýaragam,
birden önäýýär...
Ylmyň jümmüşine siňýäni üçin
Köpler garamatyň alnynda durlar
Bäş ýyllap oýlanyp,
bir açyş edip,
Soň welin
on ýyllap
sandyrap ýörler.

Azmy saňa
Nagasakiň nalasy,
Hirosimadaky ahyrzamana?
Aldyň ahyr almytyňy atomdan,
eý,
Ynsanýet,
gelmezmisen amana?!

7

Adamlaň şeýle bir ýaşasy gelýär,
Adamlar şeýle bir iripdir jeňden.

Şindi-şindem
gije-gündiz rahat ýok.
Bir çak Buhenwaldda kakylan jaňdan.

Şindi-şindem oýa batýar adamlar:
Konslagerler näçe?
Näçeräk pida? ...
Rawensbrýukda bolsa diwarlar dymýar,
Mauthauzenden çykanok seda.

Bu gün näletläre döz gelip bilmän
Oswensimiň turbalary yranýar...
Başynda gara saç
galmadyk ene

Iner oğluň geljegine ynanyar.

Ene
ogul ýollap,
ogla garaşýar;
Ol nätsin ordeni,
nätsin medaly?..
Ah,
nämüçin gan dökýäler adamlar,
Edil bir-birinde kasty bar ýaly?!

Bahasy
gan bilen
ölçelýän bolsa,
kime gerek goşa-goşa ordenler?
Kime gerek
suw deregne gan akýan
Wolgalar,
Dunaýlar,
Reýnler,
Oderler?..

8

Jeňde ölmek üçin gelen ýok dünýä,
Atsyz-sorsuz ýitmek üçin dogan ýok.
Artykmaç ogul ýok enelerimizde,
Uýalarda üýşüp ýatan dogan ýok.

Her döwlet özüçe akyl ýetirýär
Bu gün dünýämiziň dymyp durşuna..
Bizde welin üýşüp ýatan ömür ýok –
Çalşar ýaly dokuz gram gurşuna!..

9

..Millionlaň parahat ýatany üçin,
Bu gün millionlara rahat ýatma ýok..
Şunça ýyllap damyp duran gözýaşlaň

Entek-entek aňyrsyna ýetme ýok...

Şiraly NURMYRADOW Poemalar